

БЪЛГАРСКА ТЪРГОВСКО-ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА

БЪЛГАРСКА ТЪРГОВСКО-
ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА

Изх. № 2057
дата 14.12.2015

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
НАЦИОНАЛНИЯ СЪВЕТ
ЗА ТРИСТРАННО СЪТРУДНИЧЕСТВО

СТ А Н О В И Щ Е

О Т

БЪЛГАРСКА ТЪРГОВСКО – ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА

Относно:

1. Проект на Закон за трудовата миграция и трудовата мобилност
2. Проект на Закон за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване, сигн. № 554-01-165
3. Проект на Закон за изменение и допълнение на Кодекса на труда, сигн. № 554-01-180

Уважаеми г-н Председател,

След експертно проучване на горепосочените предложения, Българска търговско – промишлена палата (БТПП), представя следните свои коментари и предложения по тях:

I. Проект на Закон за трудовата миграция и трудовата мобилност

Във връзка с посочения проект, БТПП отчитайки необходимостта от хармонизиране на законодателството ни с това на Европейския съюз, одобрява промените в областта на трудовата миграция и мобилност. На следващо място, представяме следните конкретни предложения:

- Според нас не е целесъобразно предложението в чл. 3, ал. 1, съгласно което в политиката за свободно движение на работници чужденци се допускат и други юридически лица с нестопанска цел, тъй като това противоречи на чл. 3, ал. 2 съгласно която консултации се провеждат между министъра на труда и социалната политика и социалните партньори;
- Съгласно мотивите в предходната точка не считаме за целесъобразно предложението в чл. 4, ал. 1;
- В предложението в чл. 7, ал. 1, т. 2 не е ясно кое налага ограничението 12 месеца общият брой на работещите за местния работодател чужденци да не надвишава 10 на сто от средносписъчната численост на наетите по трудово правоотношение български граждани, граждани на държави - членки на Европейския съюз, на други държави - страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство, и на Конфедерация Швейцария;

- Предлагаме таксата от 400 лв. предвидена в чл. 7, ал. 6 да бъде заменена с такса на разходопокривен принцип. По този начин, считаме, че тежестта за бизнеса ще се понижи;
- Предлагаме да остане само чл. 23, като се заличи алинея 1, тъй като няма други алинеи. Също така считаме за необходимо създаването на нова т. 5 със следното съдържание: "получили разрешение за продължително пребиваване за целите на вътрешнокорпоративен трансфер.";
- Предлагаме в чл. 45, ал. 4 таксата да бъде определена на разходопокривен принцип;
- Предлагаме чл. 66, ал. 1 да се допълни, като след „контролните органи”, се добавят думите „без да пречат на трудовия процес”, и израза „имат право да:”, се запазва, и текстът придобие следния вид: „Контролните органи, без да пречат на трудовия процес, имат право да:"
- Предлагаме текстът на чл. 66, ал. 2, т. 1, да се допълни, като след „българското законодателство” се постави запетая и се добавят думите: „като анонимни сигнали не се разглеждат” и текстът придобие следния вид: „проверяват получените сигнали за нарушения, съгласно правилата и условията предвидени в българското законодателство, като анонимни сигнали не се разглеждат”. Считаме, че по този начин ще се намалят възможностите за злоупотреби. Също така, считаме че ще е в синхрон с т. 4 от същата алинея, съгласно, която контролните органи за длъжни да пазят източника подал сигнала;
- Предлагаме чл. 70, ал. 1, т. 2 да се допълни, като след думата „закон” се постави запетая и се добавят следните думи ”след ясно мотивирано решение” и текстът придобие следния вид: „да спира изпълнението на незаконни решения или нареждания на работодател или длъжностно лице в областта на трудовата заетост по този закон, след ясно мотивирано решение”;
- Категорично против сме разпоредбата на чл. 70, ал. 2 съгласно, която контролните органи на инспекцията по труда **не носят** отговорност за причинени вреди. Считаме, че текстът следва да е разписан: „При прилагане на принудителните административни мерки контролните органи на инспекцията по труда носят отговорност за причинените вреди.”. Ако не бъде прието предложението ще е налице противоречие между така разписания текст и Закона за отговорността на държавата и общините за вреди.

II. Проект на Закон за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване, сигн. № 554-01-165

БТПП одобрява мерките за насърчаване на раждаемостта в България. Същевременно начинът, по който се предлагат в посочения законопроект, като се обвързват с минималната работна заплата е връщане назад, след като с много усилия този подход беше отменен.

БТПП разчита, че ще се направят вътрешни преразпределения в бюджета за осигуряване на необходимите допълнителни средства за обезщетенията, за да не се налага при недостиг той да се покрива с нарастване на осигуровките.

III. Проект на Закон за изменение и допълнение на Кодекса на труда, сигн. № 554-01-180

Българската търговско-промишлена палата (БТПП) определя като неприемливо предложеното в представения законопроект увеличение на платения годишен отпуск от 20 дни на 25 дни, поради следните съображения:

- На първо място считаме, че с увеличаване на неработните дни в годината няма да се повлияе върху намаление на стреса – последното е записано като цел в мотивите към законопроекта;
- Ефективни мерки за намаляване на стреса (макар да няма утвърден критерий за неговото измерване), който засяга както работещите, така и работодателите, би следвало да се обвързват с корпоративни практики, които са различни според спецификата на работодателите и техните служители, част са от фирмената култура и не се свеждат до императивни норми;
- Намалението на броя на работните дни автоматично лишава икономиката на страната от възможности да се произвежда повече, да формира траен икономически растеж и съответно да се повишават доходите;
- Икономическото развитие на България не е достигнало до нивото на високоразвитите държави, за да можем да си позволим по-малко да работим. Както е известно от години наред България е на последно място по производителност на труда сред целия Европейски съюз. При шест пъти по-ниска производителност в България (през 2013 година един работещ у нас изработва 5 евро на час, спрямо 32 евро средно за работещите от ЕС) нарастването на броя на неработните дни ще влоши и затвърди още повече неблагоприятните резултати;
- Макар че сме на последно място по производителност, обобщавайки информацията за отпуските от страните в ЕС, виждаме, че при още 13 държави платеният отпуск в общия случай е също колкото в България -20 работни дни (4 седмици). Това са Белгия, Гърция, Ирландия, Кипър, Латвия, Нидерландия, Полша, Румъния, Словакия, Словения, Унгария, Хърватия и Чешка Република;
- Обикновена сметка за почивните и работните дни показва, че обичайно от 365 дни в годината, повече от една трета от тях - 133 дни са почивни, а 232 са работните дни. Допълнително като се вземе предвид и броя на дните, за които са изплатени обезщетения за временна нетрудоспособност „Общо заболяване”, „Трудова злополука и професионална болест”, „Бременност и раждане” и „Отглеждане на малко дете”, се получава, че средно на едно осигурено лице се падат по 13 дни болнични в годината (36,4 млн. дни са изплатени като болнични при средно осигурени 2,7 млн. души през 2014 година). Така ефективното работно време се намалява средно с още 13 дни до 219 дни в годината;
- За оценка на ефекта върху икономиката разчетите ни показват, че за всеки допълнителен неработен ден в годината, brutният ни вътрешен продукт ще бъде с 393 млн. лв. по-малко или общият сумарен ефект при реализиране на предложението за увеличаване на платения годишен отпуск с 5 дни се равнява на 1,965 млрд. лв. по-нисък брутен вътрешен продукт. Сметките са извършени на база

на очаквания БВП за 2015 година от 86 млрд. лв., при 219 дни ефективен фонд работно време;

- Отбелязваме, че съгласно чл. 155 от Кодекса на труда размерът на основния платен годишен отпуск е не по-малко от 20 работни дни, но на практика по решение на работодателя или в различните браншове, където има подписани колективни трудови работещите получават допълнителен платен отпуск (над тези 20 дни).
- Следва да се отчете, че законопроектът се отнася само за служителите по трудово правоотношение, но не и за тези по служебно правотношение, което според нас задължително ще последва, с оглед изравняване на правата между тях. Въвеждането на правото и за служителите от публичния сектор неминуемо ще доведе до увеличаване на бюджетните разходи;
- Във връзка с предходната бележка, а и по принцип – законопроектът по никакъв начин не дава оценка (дори не предполага!) колко би струвала тази законова промяна за работодателите, което е от особена важност както за всеки законопроект, така и конкретния - най-вече във връзка с изплащането на неизползваните отпуски към деня на прекратяване на трудовото/служебното правоотношение.

С оглед гореизложеното, моля да вземете предвид нашите препоръки при разглеждане на проектите.

С уважение:

Цветан Симеонов
Председател на УС
На БТПП

